

Şakir BALCIOĞLU
Sahibi ve Baş muharriri

Selim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

YENİ GÜN

Abone : Yıllığı : 25 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1-46 — P. K. 24

HER GÜN ÖĞLEDEN SONRALARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESİS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2657 ADRES : YENİGÜN:ANTAKYA

İskenderun kaza P. kongresi

Dün toplanmış ve yeni idare heyetini seçerek dağıldı

Vilâyetimiz dahilinde Parti kaza Kongrelerinin sonuncusu olan İskenderun kaza Kongresi dün öğleden sonra Valimizle Parti Müfettişimiz huzurunda toplanmış ve rüznamesindeki maddelerin müzakeresine başlamadan evvel Partinin banisi Ebedî Şef Atatürk'ün aziz hatırasını takdis için 5 dakika ayakta ihtiram sükûtu yapmıştır. Bundan sonra Milli Şefe bağlılık ve tazimlerinin telgrafı ile iltisapına karar verilmiş ve müzakereye başlanmıştır. Mülhakattan gelen mümessil

lerin kendi muhitlerini alâka dar eden meseleler konuşulmuş, Valimizle Parti müfettişimiz izahat vermişlerdir.

Bundan sonra İdare Heyeti seçimine başlanarak aşağıya adları yazılı zevat intihap olunmuşlardır.

Reis : Doktor Talât Civelek Halkevi Reisi Cevdet Selçuk Muhasip Alişelhum, azalıklar da Bayan Şükrü Kanath Abdurrahman Mursal, İbrahim Cerrah ve Yahya Kurtulan

Yeni idare heyetini tebrik eder muvaffakiyetler dileriz.

Amerikanın İngiltereye yardımı için çare bulundu

Harp levazımını İngiltereye ödünç verilece

Vaşington 18 A.A. — Amerikanın İngiltereye yardım etmesi ve müdafaasını kuvvetlendirmesi için bütün harp levazımının İngiltereye ödünç verilmesine dair bir kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Bu lâyiha 3 kânunsanide kongreye verilecektir. Cümhuriyet reisi Ruzvelt bu hususta gazetecilerin muhtelif suallerine şu cevapları vermiştir :

— İngilterenin bütün siparişlerini kabul ederek harp levazımını iğreti olarak vereceğiz. Bunlar harpten sonra eğer iyi ve kullanılabilecek bir halde iseler aynen Amerika ya iade olunacak ve kaybolanların bedeli ödenecektir. Bu hareketin Amerikayı

Almanya ile harbe sürüklemeyeceği kanaatindeyim. Yeni plan, tipki evinde yangını çıkan herhangi bir adama komşusunun yardım etmesidir.

Eğer bu komşuda yangın borusu varsa derhal komşusunun musluğuna takar ve bedelinin 15 dolar olduğunu sormaz. Yangından sonra bu boru eğer kullanılacak bir halde ise teşekkürle iade edebilir. Değilse evinde yangın çıkan adam bunun yenisini tedarik ederek iade edebilir. Bu meselenin halili Amerikanın İngiltereye yardımı esasına dayanmaktadır. Harp müstesna olmak üzere İngiltereye yardım için elimizden gelen herşeyi yapacağız. Bu bizim bitarafığımızı ihlâl etmez. Bu plan üç dört haf tadanberi tetkik edilmekte idi. Bunun için kâfi derecede paramız vardır.

İtalyaya 50 bin Alman askeri gönderilmiş

Londra 18 A.A. — Hitlerin şimdiden İtalyaya 50 bin Alman askeri gönderdiğine dair Belgrattan verilen haberler henüz teyit edilmemiştir. Bu haberin doğruluğu hakkında şüphe edilmektedir.

Amerikanın Avrupada ve hat ta Almanya'da büyük tesiri olacaktır. Bu zafer hitlerin karşılaştığı meseleleri çok daha güç bir hale sokacaktır.

Göbelzin bir nutku

Almanya attığı adımdan geri dönememiş

Berlin 18 A.A. — Hamburgta ameleye hitaben bir nutuk söyleyen Alman propaganda Nazırı Göbelz ez cümle demiştir ki :

— Bilhassa İngiltereye karşı yaptığımız harp, 80 milyon Almanın hayat mecmat neselesidir. Almanya attığı adımdan geri dönemeyiz. Alman deniz teslihatını günden güne takviye eden amelimiz. İngiliz hava akınlarnın sanayimizi ciddi surette tehlikeye koymadığına şahit tirler.

Fasta İspanyol tahşidatı

Londra 18 A.A. — Nivz Kronikl gazetesinin yazdığına göre, İspanyollar, Fransız Fası hududunda askeri tahşidata başlamışlardır. Fransızların da İspanyol Fası hududuna büyük mikyasta asker tahşid ettikleri haber verilmektedir.

Fransada Olup bitenler

Berlin 18 A.A. — Alman Büyük Elçisi Aben dün Vişie giderek Mareşal Peten'e yalnız olarak iki buçuk saat görüşmüş ve bundan sonra mülakata Laval da iştirâk ederek yarım saat daha sürmüştür.

Londra 18 A.A. — Vişiden gelen malûmata göre, Lavalin azli hakkındaki sebepler henüz tamamiyle aydınlanmamıştır. Lavalin Pe-

SONDAKİKA

Amerika İngiltereye 10 milyarlık malzeme veriyor

Evvelki iki milyarlık yekûn buna dahil değildir

Vaşington 19 A.A. — Amerika Cümhuriyeti Ruzvelt İngiltereye kiratılacak olan tayyare ve harp malzemesinin 9 milyar 50 milyon dolar kıymetinde olduğunu söylemiştir. Evvelce İngilterenin Amerikaya ısmarladığı iki milyarlık harp malzemesi bu yekûne dahil değildir.

Almanya

Fransız topraklarından asker geçir mek istemiş

Londra 18 A.A. — Lavalin azli hakkında Taymis gazetesinin Nevyork muhabiri Vişiden gelen haberlere atfen şunları yazmaktadır :

Lavalin Mareşal Petene karşı hazırladığı komplonun akim kaldığına ve Lavalin tevkifine dair Vişiden gelen haberi diğer bir haber takip eyledi. Bu haber, Fransadaki vaziyeti endişe ile takip etmek istemesidir. Diğer taraftan Almanyanın Fransaya müracaatı ile İtalyaya yardım için Alman ordularının Fransız topraklarından geçmesine müsaade edilmesini istemiş ve bu teşebbüsü Laval vasıtası ile yapmışlardır. Fakat Mareşal Peten Almanların bu teklifini katı surette reddetmiştir.

Laval Paristen Vişie gelerek Alman teklifini Mareşal Petene söylediği zaman, Peten bunu reddedince kendisini tehdit etmek istemiş, fakat derhal çağrılan muhafızlar vasıtası ile Laval tevkif olunmuştur.

tene bir komplo hazırladığı hakkındaki rivayetlerin ihtimali pek azdır. Çünkü Laval, halkın kendisini hiç sevmediğini bilir ve Mareşal Petenin sempatisinden istifadeye çalışır. Diğer taraftan şimdi iktidar mevkiine gelen Flanden, Almanlarla işbirliği yapmak istemekle beraber, Fransız müstemlekeleri ile donanmasının Almanlara teslimine taraftar değildir.

İngiltere

Habeş İmparatoru na her türlü yardımı yapacak

Londra 19 A.A. — Avam Kamarasında Habeşistan meselesine dair sorulan bir suale cevap veren Hariciye müsteşarı Batler demiştir ki :

“ Habeşistandaki şartlar hakkında malûmat almak şüphesiz güçtür. İngiltere hükûmeti gerek Habeş imparatoru Hailesläsiye ve gerek Habeşistanda memlekelerini kurtarmak isteyen ihtilâlcilere mümkün olan her türlü yardımı yapacaktır.

Hava Kurumuna yardım

Devam ediyor

Türk Hava Kurumuna yardım faaliyeti ilerlemekte ve vatandaşlar bu hususta şükranla lâik bir canlılık göstermektedirler. Dün kuruma yardımda bulunan vatandaşlar şunlardır.

Lira

Necip ve Hamit Hacıbal 210
Emin Murtaza 100
Ali Seyfiddin 50

Necip ve Hamit Bal ayrıca kuruma aslı aza kaydedilerek sene de 20 şer lira taahhütte bulunmuş ve 40 lira daha ödemişlerdir.

İngilterenin harp gayeleri

Yakında ilân edilecek

Londra 18 A.A. — İktisadi Harp Nazırı Davton söylediği bir nutukta ez cümle demiştir ki : “ Harp gayeleri miz hakkında yakında bütün dünyaya beyanatta bulunacağız. Bu harp İtalyanın yaptığı bir harp değil, Musolininin yaptığı harptir. Fakat yolu müzda daha müthiş bir düşman var. Onu ezmeğe koyulmalıyız. Düşmanın kuvveti eksildikçe bizim kuvvetimiz artacaktır. Avrupaya yiyecek girmesine müsaade edemeyiz. Çünkü düşmanlarımız bundan istifade ederler.”

Yunan ileri harkeeti

Atina 18 A.A. — Yunan radyosu Yunan ordusunun bütün cephe de şiddetli bir karşıtına rağmen ilerlediğini bildirmektedir. İtalyanlar Tepedeleneye doğru çekilmektedirler. Birçok mevziler zapt edilmiş ve esirler alınmıştır.

İtalyan ricat hattı kesildi

İngiliz ordusu Trab lusta ilerliyor

Londra 18 A.A. — Röyterin askeri muharriri yazıyor: Mısır hududundaki askeri harekât okadar süratle ilerliyor ki, hâdisatı takip etmek güç oluyor. İtalyanlar Bardiya limanının etrafında muharebelerin devam ettirildiğini kabul ediyorlar. Bunun ması İtalyan ordusunun rücat hattının tamamen kırılmamış olduğu sürece büyük tehlikelere maruz olduğunu göstermektedir.

Eğer Bardiya İngilizlerin eline düşerse — ki bu bir saat meselesidir İtalyan işe hatları ve nakil vasıtaları tamamiyle ümitsiz bir vaziyete düşecektir. Büyük zaferden ne suretle istifade edileceğini İngiliz başkumandanı pek alâ takdir etmektedir.

Trablustaki İtalyan ordusu tamamiyle imha ve Trablus garp işgal edilecek mi? bu suale cevap verebilmek bugün mümkün değildir. Fakat her şey mümkündür. Diğer taraftan bütün İtalyan ordusu çok insan kaybetmiştir. Bunların yerini doldurmak ta mümkün değildir. İngiliz ordusu şimdi Sollum Limanından işe edilmektedir. Bu işe Limanı yarın belki Bardiya veyahut Tobruk olacaktır.

Nihayet İtalyan manevyatının bozukluğu, işe maddelerinin kıtlığı hep tehlikeye kırılmış unsurlardır. Vaziyet çok şayanı memnuniyet ve müsaattir. Bu bozgunun askeri tesirlerden ziyade bütün Afrikada, Asyada, İslâm ve Aarp aleminde

Yardımsenler Cemiyeti Nizamnamesi

—2—

II — Merkez heyetinin raporu ile bütçe lāyhasının tetkiki ve gelecek sene icraatının tayini için beşer kişiden mürekkep olmak üzere idare bütçe ve program encümenleri namı ile iki encümen intihap edilir.

III — Gelecek sene bütçe sini tetkik ve tasdik eder ve cemiyetin varidat ve masraflarının heyeti umumiyesi, mevcut parasını gözönünde tutarak icabı halinde kazalara ayrılacak yardım miktarını ve umumiyetle merkezler varidatından merkez heyeti emrine ayrılacak yardım miktarını ve umumiyetle merkezler varidatından merkez heyeti emrine ayrılacak miktarı tayin eder.

IV — Ruznamede mevcut ve aza tarafından teklif edilmişleri görüşür.

V — Kongre merkez heyeti azasını ve sene içerisinde vuku bulacak açık yerlere aza olmak üzere merkez heyeti arasından nisfi mikdarı namzet seçer.

VI — Umumi heyetin müzakere ve zabıtları reis ve reis vekili ve kâtipler tarafından imzalanarak saklanır.

VII — Murahhaslar senelik raporlarını okurlar.

Madde 19 — Umumi Kongrenin fevkalâde olarak toplantısında ruznamede yazılı maddeler görüşülür.

Madde 20 — Merkez heyeti ilk sene teşkilde azaları seçer. Azaların hizmet müddetleri bir senedir. Tekrar intihapları caizdir. Kongre her senesi yirmi iki aza intihap eder.

Madde 21 — Merkez heyeti her sene Kongre bittikten sonra akdedeceği bir içtinada bir reis, bir reis vekili bir umumikatip ve bir muhasip bir veznedar intihap eder.

Madde 22 — Merkez heyeti, bütün merkez heyetlerinin, doğrudan doğruya kendisine bağlı şubelerin merkebidir. Merkez Heyeti Cemiyetin işlerini teftiş ve kongreye verilecek senelik muvazenei hesabiye raporunu ve lāyihalarını ve ruznameyi ve lüzüm görürse esas nizamnameyi ve Cemiyet Dahili Nizamnamesini ve lāzım gelen talimatnameleri yapar. Merkez heyeti Cemiyetin bütün muamelelerini tedvine selâhiyettar ve kongreye karşı yegane mesul bir heyettir.

Madde 23 — Merkez heyeti kendi arasında kararlaştıracağı muayyen gün ve saatlerde toplanır. Azaların üçte birinden bir fazlasile toplanır ve mevcut azaların çokluğu ile karar verir. Reis göreceği lüzum üzerine mer-

kez heyetinin fevkalâde içtimaini isteyebilir.

Yeni harp usulü

Röyter ajansı Alman yaya cevap veriyor

Londra 18 A.A. — Alman radyosu İngilizlerin Afrikada kazandıkları zaferi Alman harp tekniğini taklide borçlu oldukları hakkındaki neşriyatı üzerine Röyter Ajansı'nın askeri muharriri şu cevabı vermektedir: "— Filhakika bu çok şiddetli hücumlarda muvaffakiyetin sırrı, Holanda ve Belçikada cereyan eden harplerde edilen tecrübelerin neticesidir."

İtalyanlar bütün tayırelerini Trablusa gönderdiler

Londra 18 A.A. — İtalyadan gelen haberler göre, İtalyanlar muvazenei tesis için elde mevcut bütün tayırelerini Trablusa göndermişlerdir. Fakat bu tayıreler için benzin bulmakta müşkülât çekmektedirler. Diğer taraftan Habeşistan ve 12 adadaki İtalyanların vaziyeti de çok müşkülleşmiştir.

Sollumun zaptedilmesi İngilizler için denizden muvasala ve harp levazımı tedarikinin kânında hasıl olmuştur.

Bardiya civarında çok şiddetli muharebeler devam etmektedir. ve Motorlu İngiliz kuvvetleri yol açarak ilerlemektedirler. Bardiyadan Tobruğa kadar olan sahadaki tayıre meydanlarının hepsi şiddetli bir bombardımana tabi tutulmuştur.

Kışlalarla askeri kamplara da 12 bin kilo bomba atılmıştır.

Derneye rücat ediliyorlar

Kahire 18 A.A. — İngiliz hava kuvvetlerinin resmî tebliğine göre, Bardiyada sıkıştırılan İtalyan kuvvetlerinin bu mevziin 250 mil garbinde olan Derneye doğru rücat ettikleri görüldüğü bildirilmektedir. Rücat eden İtalyan kıtaları İngiliz tayıreleri tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Amerikanın yardım meselesi

Nevyork 18 A.A. — Cümhuriyeti Ruzvelt Vasingtona döner dönmez Amerikanın İngiltere ve Yunanistana daha çok yardım etmesini ısrarla istiyen birçok müracaatlar karşısında kalmıştır. Memleketin bütün kaynaklarının se-

Alman tayıru üzerine Fransada bir ihtilâl çıkması muhtemel

Londra 18 A.A. — Deyli Telgraf gazetesi Nev-yorktan haber alıyor :

Fransada Lavalin çekilmesi Almanyanın Fransaya bir ultimatom vererek işgalin genişlemesini ve Alman askerlerinin Fransız topraklarından İtalyaya geçmesinin meşru bir hak olarak tanınması istendiği söylenmektedir. Alman Büyük Elçisi Abenin Petenle yaptığı görüşmenin ilk tesiri Lavalin serbest bırakılması olmuştur.

Mareşal Peten, Lavalin sözüne kâmp Parise gitseydi Çekoslovakya Cümhuriyeti'nin akıbetine uğrayacak ve orada kendisine zorla bir muahede imza ettirildikten sonra, akıl hastahlığına tutulduğu bahane edilerek iktidar mevkiine Laval getirilecekti. Fakat bu kötü niyeti sezen Peten, Dış memleketlerle Vişi arasındaki telefon muhaberelelerini kestirmiş ve Lavalı tevkif etmiştir.

Hâdiseden çok hiddetlenen Hitlerin derhal Abeni Parise bildirilmektedir. Abenin, Peten tarafından verilecek menfi cevabın, Fransadaki işgal muntakasının daha çok genişlemesine sebep olacağını Peten söyleyip söytemediği malûm değildir.

Alman askerlerinin Fransız topraklarından İtalyaya geçmesini Mareşal Peten güç reddedecektir. Donanmaya gelince : Bunun Almanya teslimi takdirinde mürettebat arasında çıkacak kargaşalık nazarı dikkate alınarak bundan vazgeçilmiştir.

Peten bu pazarlığı kabul ederse Fransada kalacak akisi takdirde Fransız topraklarını terke davet edilecektir. Fakat Peten Fransayı terke demeyecektir. Çünkü Fransayı terketmeyeceğini namusu üzerine söz vermiştir. Bu takdirde, bugün Fransada bulunan birçok kumandanlar Veygandın emrine gireceklerdir. Veygandın, yakında Fransada ihtilâl çıkacağına dair raporlar aldığı söylenmektedir.

Labal Pariste

Vişi 18 A.A. — Serbest bırakılan Laval bususu olarak Parise hareket etmiştir.

terber edilmesi ve Almanyanın harbi kazanmaması lüzumu işaret edilmekte ve Amerikanın İngiltereye her türlü muaveneti yapmağa hazır bulunulması istenmektedir.

Resmî tebliğler

İngiliz tebliği

Londra 18 A.A. — Resmî tebliği :

Dün gece fena hava şartlarına rağmen, küçük bir filomuz Manhaym şehrini bombardıman etmiş ve evvelki gece yapılan hücumlar neticesinde çıkan yangınların devam ettiği görülmüştür. Fransız sahillerindeki Alman üsleri de muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir.

Afrikada : İtalyan Somalisindeki mühim mevkilere askerlerimiz hücum etmiş ve bu hücum hava kuvvetlerimizle tezahüratle çok ilerlemiştir. 75 İtalyan esir edilmiş, mühim miktarda harp malzemesi iğtinam olunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 18 A.A. — Alman tebliği :

Dün gece muharebe tayırelerimiz İngiltere üzerine uçarak askeri ehemmiyeti haiz hedefleri bombardıman etmiş, yangın ve infilaklar çıkarmışlardır. Evvelce bombalanan bir fabrikanın hâlen yanmakta olduğu görülmüştür.

İngiliz tayıreleri de Almanyanın cenubu garbisinde ki şehirler üzerine bombalar atmış ve iki tayıre düşürülmüştür.

Yunan tebliği

Atina 18 A.A. — Yunan Emniyet Nezaretinin tebliği : Dün memleket dahilinde düşman tarafından hiç bir hava hücumu yapılmamıştır. İsmail ağır zayıatla çekilmektedir. Aldığımız esirler arasında bir de Yarbay vardır.

Napolinin bombardımanı

Londra 18 A.A. — İngiliz matbuatı, Amerikadaki muvaffakiyetli harekattan memnuniyetle bahsederek Napolinin İngiliz hava kuvvetleri tarafından bombardımanını ve buradaki iki İtalyan harp gemisine tam isabetler vakti olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Mısır hududundaki İngiliz askerleri

Londra 18 A.A. — Mısır bududundaki son taarruz harekâtını mufasalan bildiren resmî bir tebliğ neşrolunmuştur. İngiliz kıtaatı arasında İmparatorluğun her tarafından gelmiş her türlü din ve mezhebe mensup birçok askerler vardır. Ve bunlar şiddetli kum fırtınalarına rağmen büyük bir kahramanlık ve soğukkanlılıkla harbetmektedirler.

Neşriyat Müdürü

Selim ÇELEK

CH P. matbaası — ANTAKYA

Havalar da

Almanya ve İngiltere üzerinde bombardımanlar

Londra 18 A.A. — Hava Nezaretinin tebliği :

Dün gece İngiliz tayıreleri Almanya üzerinde uçarak çok şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır. Yüksek sanayi merkezi olan Manhaym üzerine 7 saat devam eden bir hava hücumu yapılmıştır. Buradaki bomba ve tayıre fabrikaları alevler içinde kalmıştır.

Diğer taraftan Berlin üzerine de çok şiddetli bir hücum yapılmış büyük elektrik santralına ve Demiryolu ittisal noktalarına bombalar düşmüştür. İkinci akın sabaha karşı saat 3 te başlamış tam isabetlerle yangınlar çıkmıştır. Sahildeki limanlara da hücum edilerek doklara bombalar atılmıştır.

İngiliz donanması nereye gidiyor

Elcezure 18 A.A. — Alman Ajansı bildiriyor :

Muhtelif sınıflara mensup 12 harp gemisinden mürekkep bir İngiliz filosu buradan geçmiş ve Cebelütanık tan Atlas denizine doğru yollanmıştır. Gemiler giderken harp tayıreleri üzerlerinden uçmak suretile refakat etmekte idiler.

Balık av müzayedesi

Hatay Defterdarlığından : Süveydiye nahiyesi sahilleri ile Ası nehrinin Süveydiye nahiyesi hududunda cari ve denize munsab olan kısmında avlanacak olan balıklardan alınacak saydiye resminin kânunusı 940 ten 31 kânunu evvel 943 tarihine kadar üç sene müddetle açık arttırmaya konulmuş isede talip zuhur etmediğinden 17-12-940 tarihinden 26-12-940 perşembe günü saat 15 e kadar uzatılmıştır.

Talıplerin bedeli muhammeni olan 435 liranın yüzde 7,50 nisbetinde ilk teminat akçalarını yevmi mezkûrdan evvel mal sandığına yatırarak arttırmaya iştirak etmeleri.

Şartnameyi görmek isteyenlerin varidat Müdürlüğüne müracaat etmeleri ifân olunur.

Gündüzde

İki film birden : İSPAN YOL ÇİÇEKLERİ ve AK KARTAL
Yakında : Türkçe sözlü ÜMIT Şarkısı

Halkta

Arzuumumi üzerine GÜNAHKÂR KIZLAR
pek yakında Türkçe sözlü Tüccar Horn ve Tarzan